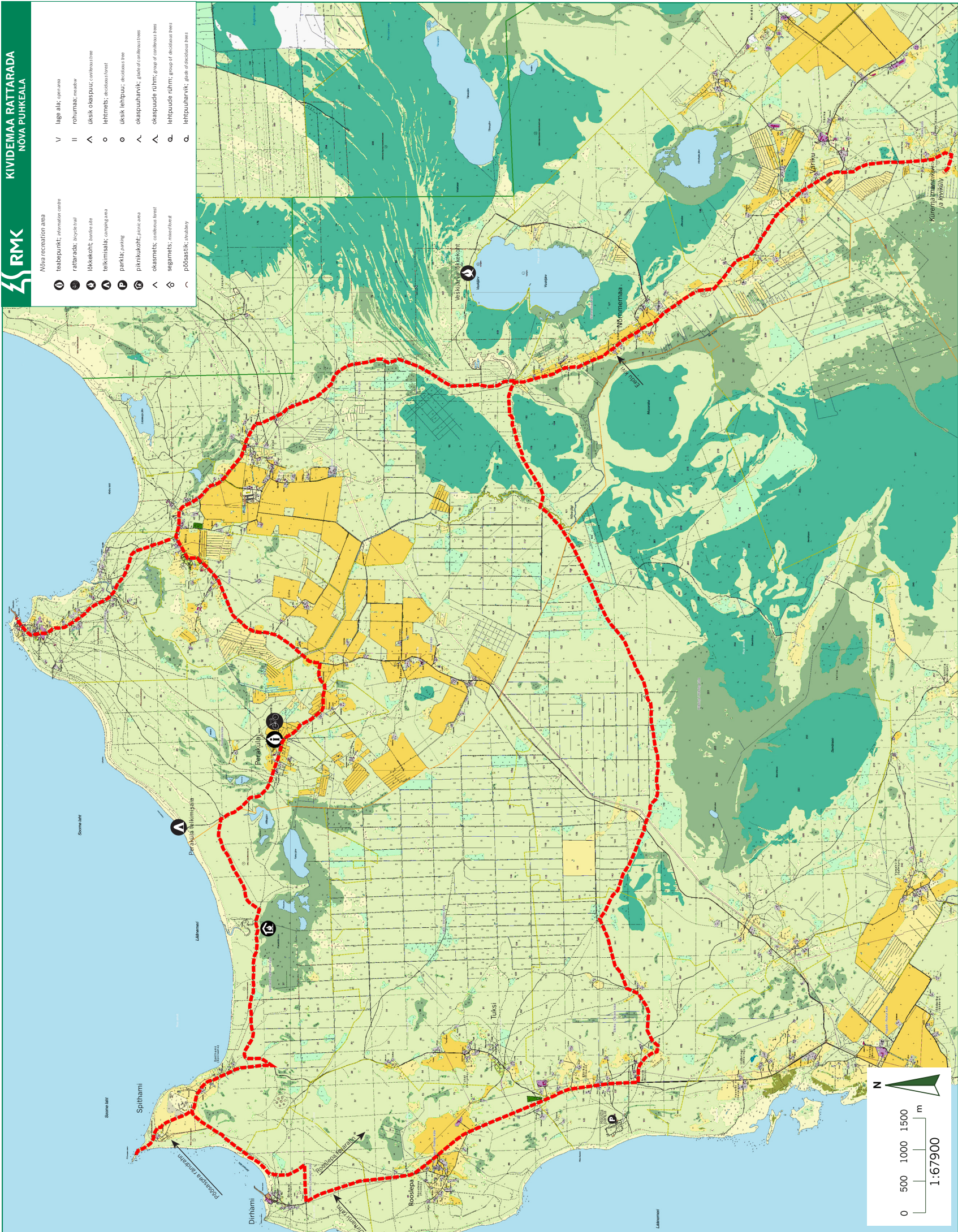

KIVIDEMAA RATTARADA NÕVA PUHKELA

Nõva recreation area	
	teabepunkt; information centre
	rattarada; bicycle trail
	lookeht; hunting site
	tekimistala; camping area
	park; park
	piinikukoht; picnic area
	okasmets; coniferous forest
	segamets; mixed forest
	lehtpuumets; deciduous forest
	põõsastik; swamp

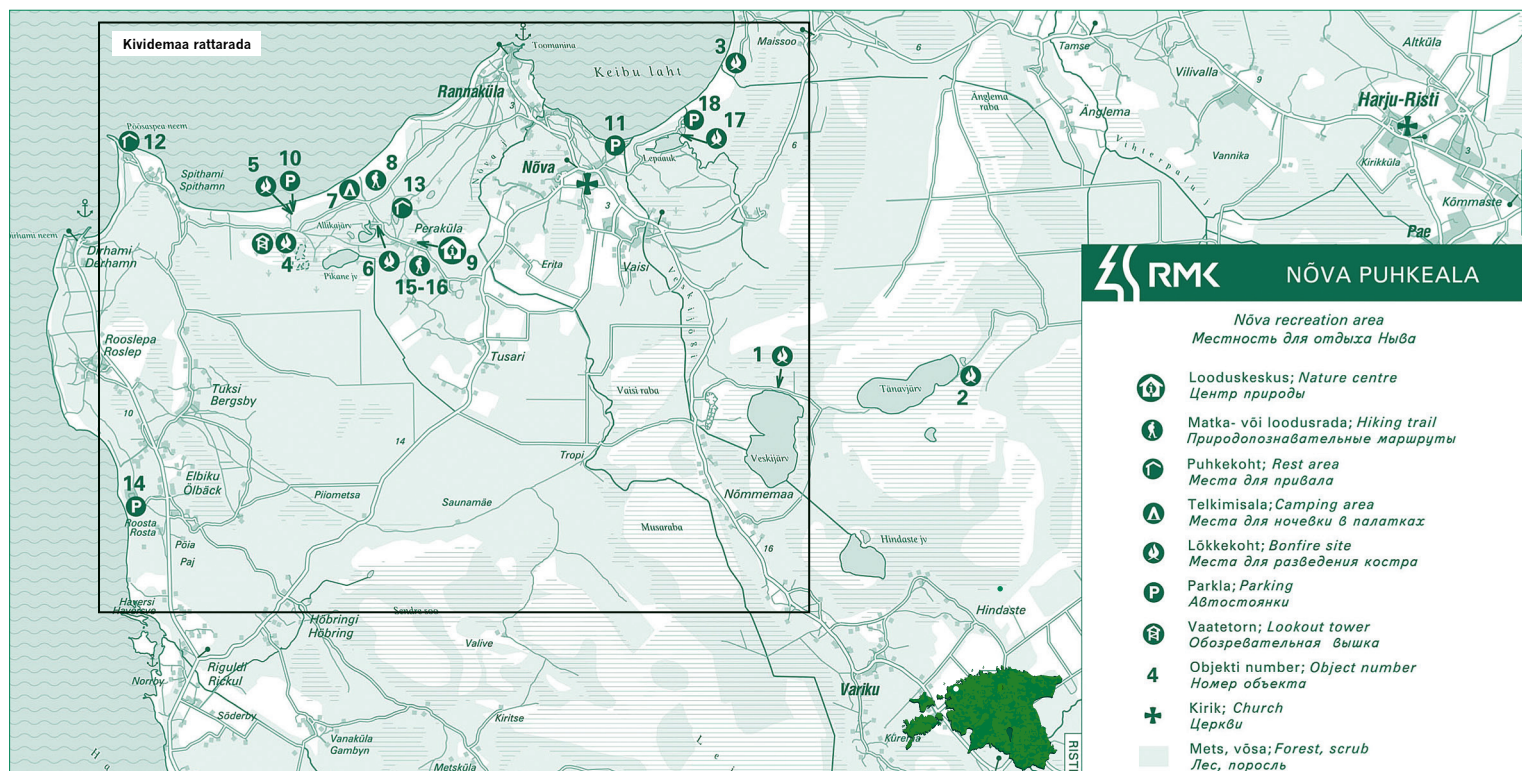
	lago ala; open area
	rohuma; meadow
	üksik okaspuu; coniferous tree
	lehtmets; deciduous forest
	üksik lehtpuu; deciduous tree
	okaspuuharvik; glade of coniferous forest
	okaspuude rühm; group of coniferous trees
	lehtpuude rühm; group of deciduous trees
	lehtpuuharvik; glade of deciduous forest

Kividemaa rattarada

Rattaraja pikkus on 50 algab RMK Nõva looduskeskuse juurest Perakülas, võimalik läbida lühem variant 30 km ja pikem 60km, rada kulgeb erineva ettevalmistusega teedel (must - ja kruusakatega ning pinnaseteed).

Rada saab alguse Looduskeskuse juurest, suundub mere poole ja 1,5 km pärast keerab vasakule. Sõitnud 3,2 km, jõuame Uuejõe äärde (paremat kallast alla mere äärde minnes, saame tutvuda liikuva jõesuuga). Sealt edasi kulgeb rada 4,7 km Põdsaspea neeme tippu (Spithami külas vasakul Põdsaspea neeme rändrahn, neemel – iidse meteoriidikraatri kivid – bretšad). Sõitnud 800 m tagasi, suundub rada paremale, 2 km pärast jääb vasakule suurepärane kivi külv. Suurele teele jõudnud võib keerata paremale ja uudistada Dirhami sadamat või keerata vasakule ja mõnesaja meetri pärast teha peatus paremal, tee lähedal paikneva Dirhami rahnu juures. See kivi on ka bretša, mis 540 miljonit aastat tagasi meteoriidi plahvatuse mõjul mitmest kivimist moodustus. Kivi on kaetud erinevate sammalde, samblike ja kiviimaraga. Kivihuvilise rada pöörab 2 km pärast paremale Rooslepa külla (mere ääres on võimalik külastada bretšade kuningriiki). Tagasi suurele teele jõudnud ja 2 km sõitnud, jääb vasakule Rooslepa kabel, mis taastati 2007. aastal. Edasi lõunapoole sõites jääb vasakule mets, mida kutsutakse peerumetsaks - "Riguldi ja Lyckholmi parun olid peolauas istunud. Riguldi parun lasknud peeru ja lubanud Lyckholmi parunile metsa kinkida kui viimane teo omaks tunnistab. Nii saanud metsa nimeks peerumets." Võimalus keerata paremale ja käia Roosta puhkekülas söömas, peale Roosta teeotsa viib rada suurelt teelt vasakule, läbi eriilmeliste metsade 4,3 km, ja jõuab taas suurele teele. Kui avastusretk plaanis lõpetada (väike ring kokku 30 km), siis tuleb pöörata vasakule, Nõva poole, sõita 6,3 km ja oleme teeotsas, mis suunab vasakule, Perakülla – retke alguspunkti. Kui ületada Nõva–Riguldi tee, suundume edasi Veskijärve poole ~ 8 km (tee äärde jääb mitmeid rahne). Edasi on kaks võimalust – kas keerata Nõmmemaa ja Kümrema poole ning vaadata sealsete kivisid (lisab rajale veel ~15 km) või läbi Nõva Rannakülla Toomaninale ja Liivaninale kive vaatama ning sealt tagasi Looduskeskusesse.

Nõva puhkeala asub Läänemaa põhjaosas ja Harjumaa lääneosas, Noarootsi, Nõva ja Padise valdade territooriumil. Läänes ja loodes moodustab puhkeala kuni kilomeetrise rannäärse riba. Keibu lahe rannikult ulatub ala 10 km kaugusele sisemaale hõlmates Läänemaa Suursoo põhjaosa. Puhkealale ja selle lähedusse jäävad riikliku tähtsusega Harju–Risti–Riguldi–Nigula ja Dirhami tee ning kohaliku tähtsusega Tuksi–Spithami ja Nõva–Rannaküla tee.

Puhkeala looduskeskus asub Perakülas. Looduskeskusesse jõudmiseks tuleb sõita Tallinnast (läbi Keila) 47 km Haapsalu poole ja keerata Määra teeristist paremale (viit "Nõva 29 km"). Sõita läbi Nõva 3,2 km Haapsalu poole, keerata Peraküla bussipeatusest paremale ja sõita 1,9 km edasi, kuni jõuate Perakülla. Peraküla keskel näitab viit "RMK Nõva looduskeskus" paremale.

Puhkeala reljeef on liigestatud ulatuslike rannavallide, luidete ja nende vahele jäävate soostunud aladega. Maapinna absoluutsed kõrgused jäävad valdavalt 0–5 m vahemikku, Põdsaspea neemel 13,5 m. Tähelepanuväärsed on vanad, kuni 30 m kõrgused metsastunud rannavallid. Rannik on suures osas liivane, madal meri aga, eriti Põdsaspea ja Toomanina neemel, kivine. Rändrahnude seas (suurim Põdsaspea rändrahn oma 25 m ümbermõõduga kuulub hiidrahnude nimistusse) leidub ka omapäraseid gneissbretsasid, silmatorkava välimusega tardkivimeid, mis on pärit Eesti suurimast ja vanimast, Osmussaarest ida pool asuvast Neugrundi meteoriidikraatrist ja kohale kantud mandrijää poolt.

Puhkeala eripäraseid metsad paiknevad kehvadel läbiuhitud mereliivadel, millele lisandub ka ulatuslik soostumine. Seetõttu esineb puhkealal nii ulatuslikke nõmme ja palumetsade massiive kanarbiku, sambliku ja pohla domineerimisega kui ka erinevas arenguastmes olevaid soostunud ja soometsade mitmeid tüüpe. Leidub vanu ja omapärase kasvuvormiga mände ning igipõliseid hongasid. Puhkeala rannikupiirkonnale on iseloomulikud kukemarja nõmmed, leidub liiv-vareskaera–merihumuri kooslusi. Peraküla vanadel talukarjamaadel kasvab haruldane jugapuu (Mandri-Eesti ainsad eksemplariid), Läänemaa Suursoo tume nokkhein ning Tānavjärves vesilobeelia ja lamedalehine jõgitakjas.

Kultuurimälestistest on puhkealal üks omapärasemaid 1915. aastal tsaararmee poolt ehitatud vana munakivitee, mis kulgeb Perakülalt üle Paali, Põluotsa ja Vanatoa põldude ning läbi riigimetsa Allikajärve poolsaarele, endise raadiojaama asukohani. Puhkealal kui pikaajaliste traditsioonidega metsaalal on suur tähtsus metsamajandusliku pärandi talletajana. Looduses on eksponeeritud vanad metsakultuurid ja metsateed, piirikivid, kiviaiad, metsanduslikud katsealad ja püsimetsana majandatavad puistud, tõrvapõletusahi jpm.

Puhkeala pakub külastajatele loodushariduslikku tegevust eeskätt looduse õppe- ja matkaradade näol, mis on koondunud suures osas puhkeala keskuse lähimbrusesse. Lisaks sellele on mitmed puhkeala kaunid üksikobjektid omavahel seotud jalgrattaradadega.

RMK Nõva teabepunkt:

Peraküla, Nõva vald, 91111 Läänemaa, telefon: 676 7180, e-post: nova.looduskeskus@rmk.ee